

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології діяльності в особливих умовах

(підпис)

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

“ 24 ” червня _____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ»

(назва навчальної дисципліни)

циклу професійної обов'язкової підготовки за третім (доктор філософії) рівнем вищої освіти галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за освітньо-науковою програмою «Екстремальна та кризова психологія»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:

2019-2020 навчальний рік

Протокол від «21» 06 2019 року № 11

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

1. Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Психологія поведінки людини в екстремальних ситуаціях» застосовуються для узагальнення, критичного осмислення та аналізу поведінки людини в екстремальних ситуаціях, дозволяють приймати рішення на основі логічних аргументів на засадах загальнонаукової методології, сприяють організації наукової діяльності, плануванню та здійсненню фундаментальних та прикладних наукових досліджень в галузі «Екстремальної та кризової психології», формують системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх психологічних технологій у розв'язанні поставлених завдань.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння знаннями з психологічного аналізу особливостей поведінки людини в екстремальних ситуаціях, методами роботи з особистістю по формуванню оптимальної поведінки в екстремальних ситуаціях, організації психологічної роботи з професійної підготовки, адаптації, діяльності з урахуванням особливості поведінки особистості в екстремальних ситуаціях з метою створення безпечних умов праці та життєдіяльності, сприяє вирішенню наукових завдань, які виникають перед здобувачами вищої освіти в процесі проведення власних наукових та науково-практичних психологічних досліджень.

Відмінною особливістю даної дисципліни є те, що вона на основі психологічного аналізу поведінки людини спрямована на підготовку населення, рятувальників, керівників до дій в екстремальних ситуаціях з метою створення безпечних умов праці та життєдіяльності.

2. Інформація про викладача

Загальна інформація	Кучеренко Сергій Михайлович, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	smksmk5858@gmail.com
Наукові інтереси*	- науковий аналіз поведінки особистості, груп, організацій; - психологічні особливості організації роботи персоналу в повсякденних, особливих та екстремальних умовах; - психологічний аналіз професійної діяльності.
Професійні здібності*	- професійні знання і значний досвід роботи з організації професійної діяльності персоналу, груп, організацій; - навички психологічного аналізу професійної діяльності.

* – заповнюється за бажанням НПП.

3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосереди з 14.00 до 15.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: екстремальна та кризова психологія, психологічна допомога в кризових та екстремальних ситуаціях, психологічна безпека персоналу екстремальних

видів діяльності.

Постреквізити: виконання та захист дисертаційної роботи.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системи психологічних знань щодо особливостей поведінки особистості в надзвичайних та екстремальних ситуаціях природного, техногенного або соціального характеру, вивчення її основних закономірностей та визначення змістовних характеристик для забезпечення безпечних умов праці, життєдіяльності, ефективності виконання професійних завдань, та збереження психічного здоров'я.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння здобувачами вищої освіти знань про особливості поведінки особистості в надзвичайних та екстремальних ситуаціях природного, техногенного або соціального характеру;

- формування вміння узагальнювати, здійснювати психологічний аналіз особливостей поведінки особистості в екстремальних ситуаціях, приймати рішення на основі логічних аргументів на засадах загальнонаукової методології;

- формування системного наукового світогляду, застосування новітніх психологічних технологій у розв'язанні завдань дослідження поведінки особистості в екстремальних ситуаціях;

- надавати завдання до професійно-психологічного відбору персоналу;

- сформуванню вміння здійснення психологічного супроводу професійної діяльності, підготовки, адаптації, консультування керівників та оцінки персоналу з урахуванням особливостей поведінки особистості в екстремальних ситуаціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- концептуальних моделей, наукових доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальних постулатів та теорій поведінки людини в надзвичайних та екстремальних ситуаціях природного, техногенного або соціального характеру;

- особливостей змісту психологічного аналізу поведінки особистості в екстремальних ситуаціях;

- динаміки поведінки людини в екстремальних ситуаціях;

- методів роботи з особистістю по формуванню оптимальної поведінки в екстремальних ситуаціях;

- особливостей адаптивної поведінки людини в небезпечних ситуаціях;

- урахування особливостей поведінки людини в екстремальних ситуаціях при профвідборі персоналу;

- організаційних заходів пов'язаних з моніторингом, прогнозуванням, психологічною роботою з особливостями поведінки особистості в екстремальних ситуаціях;

уміння:

- визначити проблеми, пов'язані з особливостями поведінки особистості в екстремальних ситуаціях, розробляти шляхи їх вирішення;

- здійснювати психологічний аналіз поведінки особистості в екстремальних ситуаціях;

- психологічної діагностики, корекції та психопрофілактики поведінки особистості в екстремальних ситуаціях;

- організувати психологічну роботу з професійної підготовки, адаптації, діяльності з урахуванням особливостей поведінки особистості в екстремальних ситуаціях з метою створення безпечних умов праці та життєдіяльності;

- демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань;

- демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань дослідження поведінки особистості в екстремальних ситуаціях;

комунікація:

- вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому;

- використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях;

автономія та відповідальність:

- демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності;

- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Повинні бути сформовані наступні компетентності:

- здатність до критичного аналізу і креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти прогресу науки та суспільства;

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

- здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики у галузі психології;

- здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей;

- здатність використовувати та розробляти психологічні способи подолання фахівцями ризиконебезпечних професій кризових та екстремальних ситуацій;

- здатність аналізувати та систематизувати інформацію щодо вивчення психологічних умов та шляхів встановлення відповідності особистісних якостей фахівців ризиконебезпечних професій вимогам діяльності в екстремальних умовах;

- здатність використовувати науково-теоретичні та науково-практичні психологічні ресурси для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі екстремальної та кризової психології.

Результати навчання:

- використовувати сучасні інформаційні джерела національного та міжнародного рівня для оцінки стану вивченості об'єкту досліджень і актуальності наукової проблеми;

- володіти навичками аналізу та самоаналізу науково - дослідної та науково-педагогічної діяльності, психічних процесів, поведінки, розробки прогностичних моделей, планування, організаторської, координаційної та управлінської діяльності, здійснювати саморозвиток, самоосвіту, самовиховання, самоорганізацію;

- проводити науковий пошук і систематизацію проблемних ситуацій з обраного наукового напрямку, використовувати вітчизняний та зарубіжний досвід встановлення відповідності психічних, емоційних особливостей працівників ДСНС України, інших ризиконебезпечних професій вимогам екстремальної та кризової психології;

- аналізувати специфіку виникнення і протікання кризових тенденцій та їх вплив на особистісне і професійне становлення, правильно підбирати, розробляти та застосовувати методи, методики і техніки для діагностики криз особистості, запобігати виникненню кризового стану особистості;

- здійснювати розробку відповідних методичних процедур при проведенні дослідження, визначати адекватність методів психологічного дослідження меті та завданням роботи;

- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності;
- організовувати заходи спрямовані на охорону психічного здоров'я персоналу ризиконебезпечних професій, створення сприятливих психологічних, соціально-психологічних, психолого-педагогічних умов для психічного розвитку фахівців.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	3-й	3-й
Семестр	5-й, 6-й	5-й, 6-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин	90 год.	90 год.
Лекції	20 год.	8 год.
Практичні, семінарські	24 год.	4 год.
Лабораторні	0 год.	0 год.
Самостійна робота	46 год.	78 год.
Вид підсумкового контролю	диф.залік, екзамен	диф.залік, екзамен

6. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тижень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
5 семестр (15 тижнів)		
1-5	<p>Тема 1. Психологія поведінки людини в надзвичайних ситуаціях</p> <p style="text-align: center;">Питання теми</p> <p>1. Сутність і зміст психології поведінки в надзвичайних ситуаціях. 2. Психологічна готовність людей до надзвичайних ситуацій. 3. Групова поведінка людей в надзвичайних ситуаціях 4. Профілактика панічних реакцій.</p>	Лек. – 4 год. Сем. – 4 год. СР – 8 год.
5-10	<p>Тема 2. Особливості поведінки людини яка здійснює діяльність в екстремальних умовах</p> <p style="text-align: center;">Питання теми</p> <p>1. Проблема екстремальної діяльності в сучасних психологічних дослідженнях 2. Психічні стани та реакції людини при виконанні діяльності в екстремальних умовах. 3. Особливості професійної адаптації та форми поведінки фахівців ризиконебезпечних професій.</p>	Лек. – 4 год. Сем. – 4 год. СР – 6 год.
10-15	<p>Тема 3. Методи роботи з особистістю по формуванню оптимальної поведінки в екстремальних ситуаціях</p>	Лек. – 4 год. Сем. – 6 год.

	<p style="text-align: center;">Питання теми</p> <p>1. Сучасні підходи до організації психологічної допомоги при кризових станах особистості</p> <p>2. Відтворення психологічних факторів екстремальної ситуації у процесі тренувань</p> <p>3. Методи ідеомоторного тренування.</p>	СР – 14 год.
6 семестр (21 тиждень)		
1-12	<p>Тема 4. Поведінка натовпу при екстремальних ситуаціях</p> <p style="text-align: center;">Питання теми</p> <p>1. Особливості поведінки натовпу в екстремальній ситуації</p> <p>2 Теорія масової паніки.</p> <p>3. Теорія колективної поведінки.</p> <p>4 Теорія соціальної ідентичності</p>	Лек. – 4 год. Сем. – 4 год. СР – 10 год..
12-21	<p>Тема 5. Особливості реагування людини в надзвичайних ситуаціях</p> <p style="text-align: center;">Питання теми</p> <p>1. Стратегії опанування стресовими ситуаціями (копінги) психологічної безпеки особистості</p> <p>2. Основні типи реагування постраждалими на втрату внаслідок надзвичайної ситуації та їх психологічний аналіз</p> <p>3. Особливості адаптивної поведінки в екстремальних ситуаціях при: аваріях, авіакатастрофах, захопленні літака, землетрусі зіткненні із загрозою фізичного насильства.</p>	Лек. – 4 год. Сем. – 6 год. СР – 8 год.
Всього		90 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; СР – самостійна робота.

7. Список рекомендованої літератури

1. Екстремальна психологія: Підручник / за заг. ред. проф.О.В.Тімченка – К.: ТОВ «Август Трейд», 2007. – 502 с.
2. Кризова психологія: Навчальний посібник /за заг. ред. проф. О.В. Тімченка. – Х.: НУЦЗУ, 2010. - 401 с.
3. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. С. Корольчук, В. М Крайнюк - К.: Ніка-Центр, 2006- 580 с.
4. Психологічні особливості базових копінг-стратегій та особистісних копінг-ресурсів працівників пожежно-рятувальних підрозділів МНС України Монографія /О.О.,Назаров, Н.В. Оніщенко, В.П. Садковий, О.В. Садковий, О.І. Склень,О.В.Тімченка - Х.: Вид-во УЦЗУ, 2008. - 221 с.
5. Приходько І. І. Засади психологічної безпеки персоналу екстремальних видів діяльності: [монографія] / І. І. Приходько. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2013. – 745 с.
6. Приходько, І. І. Психологія екстремальної діяльності [Текст]: навч. посіб. / Приходько І. І., Колесніченко О. С., Тімченко О. В. та ін. – Х. : НА НГУ, 2016. – 571 с.
7. Олійников О.А., Оніщенко Н.В., Тімченко О.В., Тітаренко Д.С., Христенко В.Є. Особливості функціонування механізмів психологічного захисту у рятувальників в

- умовах екзистенціальної загрози: Монографія./ О.А. Олійников, Н.В. Оніщенко, О.В. Тімченко, Д.С. Титаренко, В.Є. Христенко - Х.: НУЦЗУ, 2011. - 151 с.
8. Оніщенко Н. В. Екстрена психологічна допомога постраждалим в умовах надзвичайної ситуації: теоретичні та прикладні аспекти : Монографія. / Н. В. Оніщенко– Харків, НУЦЗУ, 2014. –584 с.
 9. Освітньо - наукова програма вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» за спеціалізацією «Екстремальна та кризова психологія» / Л. М. Балабанова, В. Ф. Боснюк, Л. А. Перелигіна, О. В. Тімченко – Харків, НУЦЗУ, 2019. - 30 с
 10. Основи психологічного забезпечення діяльності МНС: Підручник /за заг. ред. проф. О.В. Тімченка. – Харків: Вид-во УЦЗУ, 2009. - 217 с
 11. Психологічні наслідки перебування рятувальників у зоні проведення антитерористичної операції : Монографія /За заг. ред. Н.В. Оніщенко, О.В. Тімченка. – Х.: НУЦЗУ, 2019. – 174 с
 12. Тімченко, О. В. Синдром посттравматичних стресових порушень: концептуалізація, діагностика, корекція та прогнозування: монографія / Тімченко О.В. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр.справ, 2000. – 268 с

Інформаційні ресурси

1. <http://psychology-naes-ua.institute>
2. <http://www.nbu.gov.ua>

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
5-й семестр				
I. Поточний контроль				
Модуль № 1	Лекції	6	0	0
	Семінарські заняття*	5	15	75
Разом за поточний контроль				75
II. Індивідуальна самостійна робота				10
III. Диф. залік				15
Разом за всі види навчальної роботи				100
6-й семестр				
I. Поточний контроль				
Модуль № 2	Лекції	4	0	0
	Семінарські заняття*	7	10	70
Разом за поточний контроль				70
II. Індивідуальна самостійна робота				10
III. Екзамен				20

Разом за всі види навчальної роботи	100
-------------------------------------	-----

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів):

«15-10 балів» - якщо здобувач повно і всебічно висвітлив тему, вільно оперує термінологією, демонструє глибокі знання використаної при підготовці літератури, має власну думку щодо питання за темою заняття і може її довести. Логічно та послідовно викладає матеріал і в змозі вільно та професійно вести дискусію;

«9-4 балів» - за умов, зазначених вище, але є певні недоліки при висвітленні матеріалу, припускається неточних тверджень, не підкріплених нормативними чи іншими доказами;

«3-1 балів» - якщо здобувач висвітлив тему в загальних рисах, розуміє її суть, намагається зробити висновки, але при цьому допускає грубі помилки, відсутня логіка викладення матеріалу;

«0 балів» - якщо здобувач не може відповісти на питання або відповідає неправильно, не розуміє його суті, а отже, не може зробити висновки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

- 10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;
- 9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;
- 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
- 7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;
- 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
- 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
- 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;
- 0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не

виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

- 1 Актуальні проблеми поведінки людини в надзвичайних ситуаціях
- 2 Психологічний супровід людини, яка здійснює діяльність в екстремальних умовах
- 3 Особливості поведінки людини під час адаптації до діяльності в екстремальних умовах
- 4 Урахування особливостей поведінки людини в надзвичайних ситуаціях під час атестація персоналу
- 5 Дослідження факторів впливу на поведінку особистості в екстремальних ситуаціях
- 6 Динаміка поведінки фахівців ризиконебезпечних спеціальностей
- 7 Особливості психологічного забезпечення діяльності в екстремальних умовах
- 8 Вплив поведінки особистості на надійність та безпечність професійної діяльності.
- 9 Шляхи та засоби збереження, підтримки і відновлення працездатності спеціалістів в екстремальних умовах
- 10 Тренінги саморегуляції в екстремальних умовах

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 20 балів):

20-18 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно розв'язав усі задачі з повним дотриманням вимог до виконання;

18-16 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішені три завдання;

15-12 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішені два завдання;

11-7 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішене одне завдання, інші – частково;

6-1 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки. Частково вирішення завдання;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань. Не вирішив жодного завдання.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Сутність і зміст психології поведінки людини в надзвичайних ситуаціях.
2. Психологічна готовність людей до надзвичайних ситуацій.
3. Групова поведінка людей в надзвичайних ситуаціях.
4. Профілактика панічних реакцій.
5. Проблема екстремальної діяльності в сучасних психологічних дослідженнях.
6. Психічні стани людини при виконанні діяльності в екстремальних умовах.
7. Психічні реакції людини при виконанні діяльності в екстремальних умовах.
8. Особливості професійної адаптації фахівців до екстремальних умов діяльності.
9. Форми поведінки фахівців ризиконебезпечних професій в екстремальних умовах діяльності.
10. Сучасні підходи до організації психологічної допомоги при кризових станах особистості
11. Відтворення психологічних факторів екстремальної ситуації у процесі тренувань
12. Методи ідеомоторного тренування
13. Програма кризової допомоги як моделі розв'язання проблем
14. Особливості роботи з вольовими якостями особистості, профілактика несподіванок.
15. Сучасні підходи в роботі зі страхами особистості.
16. Особливості роботи з особистістю котра здійснює діяльність в екстремальних ситуаціях.
17. Особливості поведінки натовпу в екстремальній ситуації.
18. Теорія масової паніки.
19. Теорія колективної поведінки.
20. Теорія соціальної ідентичності.
21. Стратегії опанування стресовими ситуаціями (копінги) психологічної безпеки особистості.
22. Основні типи реагування постраждалими на втрату внаслідок надзвичайної ситуації та їх психологічний аналіз
23. Адаптивна поведінка в екстремальних ситуаціях: аварія на автотранспорті, залізничному транспорті, корабельній аварії.
24. Особливості адаптивної поведінки при авіакатастрофах, захопленні літака.
25. Адаптивна поведінка при зіткненні з загрозою фізичного насильства

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:

доцент кафедри

психології діяльності в особливих умовах

Сергій Кучеренко